

8. maj 2026 • Sagsident: 24/13989

Afgrænsningsnotat – Miljøkonsekvensvurdering af udvidelse af Tiset Jagtcenter og strategisk miljøvurdering af Kommuneplantillæg 16-2025 og Lokalplan 12-15, Teknisk anlæg ved Tiset (jagtcenter)

Afgrænsningen er en "bestilling" af indholdet i miljøkonsekvensrapporten, som bygherren og konsulenterne skal udarbejde som baggrund for den offentlige høring af projektet, inden det beslutes, om projektet kan tillades.

Indhold

Afgrænsningsnotat – Miljøkonsekvensvurdering af udvidelse af Tiset Jagtcenter og strategisk miljøvurdering af Kommuneplantillæg 16-2025 og Lokalplan 12-15, Teknisk anlæg ved Tiset (jagtcenter).....	1
1. Indledning.....	2
2. Miljøvurderingsloven.....	2
3. Formålet med afgrænsningsnotatet.....	2
4. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten.....	2
5. Projektbeskrivelse.....	3
6. Proces.....	5
7. Offentlig høring og høring af berørte myndigheder.....	5
8. Miljøkonsekvensrapportens struktur.....	5
8.1. Afgrænsning af emner.....	6

1. Indledning

Dette notat beskriver afgrænsningen af indholdet af den miljøkonsekvensrapport (VVM-rapport) og miljørapport (SMV-rapport), som jf. miljøvurderingsloven (LBK nr. 4 af 03/01/2023) skal udarbejdes for projektet for udvidelse af Tiset Jagtcenter samt kommuneplantillæg 16-2025 og lokalplan 12-15, Teknisk anlæg ved Tiset (jagtcenter).

Afgrænsningsnotatet skal bidrage til, at bygherrens miljøkonsekvensrapport fokuserer på de væsentlige miljøpåvirkninger og dermed, at miljøkonsekvensrapporten bliver lettere at læse for både beslutningstagerne og interesserede borgere.

Haderslev Kommune er miljøvurderingsmyndighed for projektet og planmyndighed for lokalplanen og kommuneplantillægget for projektet. Haderslev Kommune har valgt at udarbejde en samlet miljørapport, der omfatter både miljøvurdering af projektet, lokalplanen og kommuneplantillægget, da der i vidt omfang er sammenfald i afgrænsning af projekt- og planområder, indhold af projekt og planer og sammenfald mellem de emner, der skal behandles.

Afdelingen Plan i Teknik og Klima i Haderslev Kommune har myndighedsansvaret, da VVM-opgaven og planopgaven er organiseret her. Herefter benævnt VVM-myndighed.

2. Miljøvurderingsloven

Planforslagene og det konkrete projekt er omfattet af følgende punkt i miljøvurderingslovens bilag 2:

11. Andre projekter

b) Anlæg til bortskaffelse af affald (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1)

Der er truffet en screeningsafgørelse om, at planforslagene er omfattet af kravet om miljøvurdering jf. miljøvurderingslovens § 10, og derfor skal undergå en strategisk miljøvurdering.

Bygherren har ønsket, at projektet skal undergå en frivillig miljøvurdering jf. miljøvurderingslovens § 19, stk. 4. Der er derfor ikke foretaget en forudgående screening af hvorvidt projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

Haderslev Kommune er kompetent myndighed jf. miljøvurderingslovens § 17, da projektet ligger på land og er omfattet af lovens bilag 2.

3. Formålet med afgrænsningsnotatet

Formålet med afgrænsningsnotatet er i henhold til § 23, stk. 1 (VVM-afgrænsning) og § 11 (SMV-afgrænsning) i miljøvurderingsloven at fastlægge den kombinerede miljøkonsekvensrapport og miljørapports indhold og omfang, så der kommer fokus på de væsentlige emner og ikke bruges kræfter på emner, der ikke har betydning.

Formålet er desuden at beskrive, hvorledes de bemærkninger, der er indkommet i den forudgående høring fra berørte myndigheder og offentligheden, skal indgå i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten.

For at identificere specifikke lokale miljøpåvirkninger og for at få fokuseret miljøkonsekvensrapporten bliver der i dette afgrænsningsnotat stillet en række spørgsmål under de enkelte miljøemner, som eksplicit skal besvares i miljøkonsekvensrapporten.

Målet er i sidste ende, at kommunalbestyrelsen og offentligheden kan vurdere projektets og planernes miljømæssige konsekvenser, og at politikerne kan træffe afgørelse på et oplyst grundlag.

Afgrænsningsnotatet er en procesledende udtalelse, som ikke er omfattet af høring og ikke kan påklages. Afgrænsningsnotatet kan justeres hen ad vejen, hvis der f.eks. i processen fremkommer nye oplysninger, som giver anledning til behov for en tilretning.

4. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten

Miljøkonsekvensrapporten skal udarbejdes således, at den opfylder kravene efter miljøvurderingslovens § 20, stk. 1-6 og bilag 7.

Eksisterende forhold

Projektområdet ligger i det åbne land, mellem Tiset og Stensbæk Hede. Området afgrænses af Lyseng Bæk mod syd, åbne marker mod nord og øst og et skovareal mod vest. Vejadgang sker fra nord via Landbomarken.

Indenfor området findes et eksisterende skydebaneareal bestående af flere skydebaner, jordvolde, skydehuse, maskinhuse og et klubhus. Skydebanen har eksisteret siden 1980'erne, og er blevet udvidet af flere omgange, i 2014 bl.a. med jordvolde mod nord og øst.

På den østlige del af området, hvor der nu ønskes etableret skydebaner og jordvolde, har tidligere været en mindre nåletræsplantage, som nu er fældet. Der findes et eksisterende vandhul, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Langs den sydlige afgrænsning af projektområdet løber Lyseng Bæk, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og vandløbsloven.

Projektets omfang

Projektet omfatter etablering af et nyt skydebaneareal i tilknytning til de eksisterende. Skydebanerne skal omkranses af nye jordvolde, der etableres med en højde på op til 17 meter. Jordvoldene har til formål dels at dæmpe støj fra skydebanerne og dels at fungere som kuglefang, der sikrer omgivelserne mod vildfarne kugler. Jordvoldene etableres af lettere forurenede jord, der afsluttes med en kappe af ren jord. Slutteligt beplantes ydersiden af volden.

Der etableres skydebaner til riffel- og pistolskydning med tilhørende skydehuse, skydeplads, maskinhuse og bane for bevægelige mål. Dertil etableres et rekreativt område til brug for hundetræning og andre udendørs aktiviteter.

Omfang af voldanlæg samt placering og indretning af ny skydebane ses på nedenstående kort.

Tiset Riffelbane
Voldanlæg med koter -oversigt

Spatial reference
EPSG:25832 ETRS89 / UTM zone 32N

Uarbejdet af: Techrem Aps

Dato : 8.4.2026
Format A4
Målestok: 1:1700

Se VVM-ansøgning samt beskrivelse af voldanlæg og den nye skydebane i bilag.

6. Proces

Bygherre har ansvaret for miljøkonsekvensrapporten, og at den udarbejdes af kompetente rådgivere.

Hvis bygherren ønsker det, kan der aftales møder inden aflevering af første udkast til miljøkonsekvensrapport for at få en afklaring med myndigheden om rapportens struktur samt vurderinger af påvirkninger og væsentlighed.

Projektet kan først realiseres, når myndigheden har gennemgået miljøkonsekvensrapporten, og der har været en høring af offentligheden samt høring af berørte myndigheder. Herefter vil Haderslev Kommunalbestyrelsen beslutte, om projektet kan gennemføres, hvorefter der meddeles en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25, og øvrige nødvendige tilladelser kan gives.

Parallelt med miljøvurderingen foregår planlægningsprocessen. Planerne, der består af et kommuneplantillæg og en lokalplan, skal være vedtaget, inden Haderslev Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til projektet.

De endelige tilladelser kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, mens planlægningen kan påklages til Planklagenævnet.

7. Offentlig høring og høring af berørte myndigheder

Dette afsnit færdiggøres efter høringen og vil være en del af det endelige afgrænsningsnotat.

Ifølge miljøvurderingslovens § 32, jf. § 11 og § 35, jf. § 23 skal der som led i gennemførelsen af miljøvurderingen og afgrænsning af miljøvurderingsrapportens indhold foretages høring af berørte myndigheder og offentligheden.

En berørt myndighed er en myndighed, som på grund af dens specifikke miljøansvar eller lokale og regionale kompetencer kan forventes at blive berørt af planernes og projektets indvirkning på miljøet.

Haderslev Kommune har i perioden **xx.xx til xx.xx, xx** gennemført høringen forud for afgrænsningen af den **samlede miljøkonsekvensrapport for Tiset Jagtcenter**. Følgende potentielle berørte myndigheder af planerne og projektet er identificeret og høres i forbindelse med planlægningen:

- Museum Sønderjylland
- Syd- og Sønderjyllands Politi
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV)
- Esbjerg Kommune
- Dansk Ornitologisk Forening
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Kastrup-Tiset Enge Landvindingslag

Der er indkommet i alt **XX** antal høringssvar. En opsummering af de indkomne høringssvar fremgår nedenfor.

XX

8. Miljøkonsekvensrapportens struktur

Formålet med miljøkonsekvensrapporten er at beskrive, analysere og vurdere projektets miljøpåvirkninger.

Det er afgørende, at rapporten er kort, fokuseret og let læselig, så både politikere, berørte myndigheder og offentligheden let kan forstå de centrale problemstillinger, som har betydning for, at projektet kan tillades.

Beskrivelserne skal være så detaljerede, at miljøkonsekvenserne kan belyses, og så projektet og konsekvenserne er tilstrækkeligt oplyst til at meddele de nødvendige tilladelser til projektet. Dette gælder både i forhold til § 25-tilladelsen efter miljøvurderingsloven, udledningstilladelsen efter § 28 i miljøbeskyttelsesloven og eventuelle dispensationer efter naturbeskyttelsesloven.

8.1. Afgrænsning af emner

Miljøkonsekvensrapporten skal som nævnt ovenfor udarbejdes på baggrund af kravene i miljøvurderingsloven. Der er behov for, at det klart fremgår, hvorfor nogle emner udelades, nogle kun beskrives kort, og andre beskrives mere uddybende.

Miljøkonsekvensrapporten skal derfor indeholde et kort og velskrevet afsnit om samtlige miljøemner, som indgår i miljøvurderingsloven. Af afsnittet skal det klart fremgå, hvorfor et emne undersøges eller IKKE undersøges. Afsnittet skal være en uddybning/resume af skemaet nedenfor, hvor der er mere fokus på formidling og begrundelse. Afsnittet bliver indledningen til de egentlige miljøvurderingsemner, hvor det ud fra afgrænsningen vurderes, at det ikke kan udelukkes, at der kan være en væsentlig miljøpåvirkning, eller det kan udelukkes, at der sker en væsentlig miljøpåvirkning.

Spørgsmål, som skal besvares i miljøkonsekvensrapporten

Ud fra tidligere klager, tilsyn, forvaltningens egen viden, høringen af berørte myndigheder og den offentlige debat er der en række spørgsmål, som det er vigtigt at få besvaret i forbindelse med miljøvurderingen.

Spørgsmålene er indsat i nedenstående skema under de relevante emner fra miljøvurderingsloven. Spørgsmålene besvares i forbindelse med vurderingen af påvirkningen af hvert enkelt emne.

Oversigt over miljøpåvirkninger

Følgende skema viser myndighedens vurdering af relevante emner og de forventede indvirkninger fra projektet. De blåfarvede felter indikerer de emner, som er direkte omtalt i § 20 stk. 4 og 5 samt bilag 7 nr. 5 i miljøvurderingsloven.

Skemaet repræsenterer Haderslev Kommunes vurdering af mulige miljøpåvirkninger, inden der er foretaget egentlige undersøgelser. Der er foretaget en vurdering af indvirkningens væsentlighed/relevans: Ingen, ubetydelig, bør undersøges eller væsentlig. Emner, som er vurderet til skal undersøges eller til væsentlig, skal behandles i miljøkonsekvensrapporten.

Følgende Skema afgrænser de miljøemner, der skal belyses i miljøkonsekvensrapporten (jf. § 1 stk. 2, § 20 stk. 1, 2, 4 og 5 samt bilag 7).

Projektets mulige indvirkninger på miljøet skal vurderes for hver miljøfaktor i alle dele af projektets levetid:

- Anlægsfasen for projektet skal vurderes særskilt,
- Driftsfasen skal vurderes særskilt,
- Afviklingsfasen med retablering af området efter ophørt anvendelse skal vurderes så langt ude i fremtiden, at det kun giver mening at se på klimapåvirkning og affaldsbortskaffelse.

Miljøfaktor	Beskrivelse og screening af miljøpåvirkning og begrundelse for afgrænsning (Anlægsfasen, driftsfasen og afviklingsfasen)	Vurdering af påvirkning <i>Ingen/ Ubetydelig</i> <i>Skal undersøges/</i> <i>Væsentlig</i>	Metode til vurdering af påvirkninger
Befolkningen og menneskers sundhed			
Støj og vibrationer	<p>Anlægsfasen: Omfanget af jordtransporter kan potentielt belaste omgivelserne med støj og vibrationer. Det skal afklares, hvorvidt trafik i anlægsfasen (jordtransporter) kan give anledning til bygningsødelæggende vibrationer ved omkringliggende bebyggelser.</p> <p>Driftsfasen: Skydebaner har sine egne støjgrænser, som ikke alene begrænser støjniveau, men også hyppighed. En miljøgodkendelse vil regulere, hvilke tidsrum skydebanen kan anvendes. Der er udført støjberegninger, der vil ligge til grund for miljøgodkendelsen. Det vurderes, at støj fra skydebanen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning, såfremt støjpåvirkningen holder sig indenfor Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for skydebaner.</p>	<i>Skal undersøges</i>	<p>De væsentligste støjkloder forbundet med projektet skal belyses og redegøres for, herunder støjpåvirkninger for den øget trafik i anlægsfasen.</p> <p>Der skal udarbejdes en støjberegning og rapport af det samlede støjniveau med henblik på at dokumentere, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj er overholdt.</p>
Luft, lugt og støv	<p>Anlægsfasen: Jordtransporter til plan- og projektområdet kan give anledning til støv i anlægsfasen. Skulle der opstå støvflugt på grund af udtørring af jorden på interimsveje eller i forbindelse med læsning og lodsning, sprinkles oplag og interimsveje med vand, så støvet bindes. På baggrund af ovenstående vurderes støv i anlægsfasen ikke at medføre en væsentlig påvirkning.</p> <p>Driftsfasen:</p>	<i>Ubetydelig</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.

	De planlagte aktiviteter vurderes ikke at kunne give anledning til luftforurening.		
Luftemissioner og -forurening	<p>Anlægsfasen: Jordtransporter og anlægsmaskiner anvender typisk dieselmotorer, som vil give luftemissioner i anlægsfasen. Da påvirkningen er midlertidig og i mindre omfang, vurderes påvirkningen ikke at være væsentlig.</p> <p>Driftsfasen: De planlagte aktiviteter medfører ingen væsentlige luftemissioner.</p>	<i>Ubetydelig</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Lys	Projektet indeholder ikke ændring af de eksisterende belysningsforhold.	<i>Ingen</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Magnetfelter	Projektet genererer ingen magnetfelter.	<i>Ingen</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Varme /kulde	Projektet ændrer ikke eksisterende forhold.	<i>Ingen</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Stråling	Projektet medfører ingen stråling.	<i>Ingen</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Trafik og transport	<p>Anlægsfasen: Der vil anlægsfasen, som forventes at strække sig over 5 år, være jordtransport i form af lastvognstog. Omfanget vil svare til ca. 8 transporter dagligt, 20 dage om måneden i 6 måneder, i i alt 5 år. 8x20x6x5=4.800 jordtransporter.</p>	<i>Skal undersøges</i>	<p>Anlægsfasen: Da projektet indebærer en forøgelse af trafik i området i anlægsfasen, skal trafikken beskrives grundigt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Opgørelsen skal baseres på worst case.

	<p>Det skal undersøges, om det omgivende vejnet kan klare denne belastning, og om trafikbelastningen kan have en væsentlig påvirkning af omgivelserne.</p> <p>Driftsfasen: Den ændrede trafik i driftsfasen vurderes at være ubetydelig, og vil ikke blive behandlet yderligere i miljøkonsekvensrapporten.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • De omkringliggende vejes tilstand skal beskrives og vurderes ift. transportbehov i anlægsfasen. • Ruter og indkørsler til plan- og projektområdet skal beskrives og vurderes. • Systemer til overvågning af transporten skal beskrives. <p>Emnet belyses kvantitativt og vurderes i miljøkonsekvensrapporten, herunder en redegørelse for det forventede antal daglige transporter, hvordan trafikken fordeles over døgnet og transportomfanget i spidslastperioder. Det skal nærmere beskrives og kvantificeres, hvor transporter til og fra anlægget forventes at foregå.</p> <p>De trafikale konsekvenser af øget trafik på det omkringliggende vejnet skal belyses og vurderes med hensyn til vejnettets kapacitet og støjpåvirkning på omkringboende.</p> <p>Det skal desuden redegøres i miljøkonsekvensrapporten, om den øgede transport til plan- og projektområdet vil medføre støvgener og luftforurening i nærheden af kørevejene.</p> <p>Driftsfasen: Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.</p>
<p>Friluftsliv og rekreative forhold</p>	<p>Projektet omfatter udbygning af den eksisterende skydebane, som tilbyder rekreative aktiviteter for jagtforeningens medlemmer.</p> <p>Projektet vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning.</p>	<p><i>Ubetydelig</i></p>	<p>Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.</p>

Tryghed, herunder risiko for større ulykker og katastrofer	Projektet medfører ingen risiko for større ulykker eller katastrofer.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Risiko for ulykke på risikovirksomheder og andre virksomheder	Projektet omhandler ingen risikovirksomheder eller andre virksomheder med risiko for ulykker.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Risiko for eksplosion eller giftudslip	Projektet medfører ingen risiko for eksplosion eller giftudslip.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Mennesker sundhed pga. gener og forurening	Kilder til påvirkning af menneskers sundhed fra dette projekt er primært støvpåvirkning fra henholdsvis anlægsaktivitet og skydebanens drift. Støj i anlægsfasen behandles i et andet afsnit, og støj fra skydebanen håndteres efter gældende regler for skydebaner i miljøgodkendelsen. Dette afsnit medtages ikke særskilt i miljøkonsekvensvurderingen.	Ubetydelig	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Biodiversiteten			
§ 3- natur	Anlægsfasen: Der findes et vandhul indenfor plan- og projektområdet, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Projektområdet grænser op til et § 3-beskyttet vandløb. Vandhullet og vandløbet påvirkes ikke i forbindelse med realiseringen af planforslagene, og der foretages ikke anlægsarbejder indenfor en afstand af 10 meter til vandhullet eller vandløbet. Driftsfasen:	Skal undersøges	Det skal undersøges om projektet vil tilstandsændre vandhullet eller vandløbet. Der skal redegøres for, hvorvidt etablering af en vold af lettere forurenede jord have indflydelse på vandhullets og vandløbets tilstand.

	Etablering af jordvolde med lettere forurenede jord kan potentielt påvirke tilstanden af vandhullet indenfor projektområdet og vandløbet syd for projektområdet, hvis der siver miljøfremmede stoffer ud fra voldene.		
Bilag IV-arter / Rødlistede arter	<p>Anlægs- og driftsfasen:</p> <p>Der er ikke gjort fund af bilag IV-arter indenfor en radius af 500 meter fra plan- og projektområdet.</p> <p>Nærmeste fund af bilag IV-arter er gjort i Stensbæk Plantage, hvor der er fundet markfirben, og ca. 1 km syd for plan- og projektområdet, hvor der er observeret flagermus.</p> <p>Der er ingen større træer, der skal fældes indenfor planprojektområdet.</p> <p>Der findes et beskyttet vandhul indenfor plan- og projektområdet, der kan være levested for padde.</p> <p>Vandhullet bevares i planforslagene, og det sikres, at der ikke kan foretages anlægsarbejder i en tilstrækkelig afstand fra vandhullet.</p> <p>Der er ikke registreret bilag IV-arter i vandhullet eller indenfor projektområdet. Det vurderes, at det ikke kan udelukkes, at de er der. Det anbefales derfor at projektet realiseres med brug af midlertidigt paddehegn, der afskærmer vandhullet fra projektområdet. Dermed antages det, at paddeerne er der, og det ikke eksplicit skal undersøges om de er.</p> <p>Hvis arbejdet skal ske i perioden 1. november – 1. april behøves intet midlertidigt paddehegn. Hvis arbejdet skal ske i perioden 1. april – 1. november skal der sættes midlertidigt paddehegn op mellem projektområdet og vandhullet og resten af mosen.</p>	<i>Skal undersøges</i>	Der skal redegøres for om og hvordan, der kan ske påvirkning af bilag IV-arter, og hvad der gøres for at undgå denne påvirkning.

<p>Natura 2000</p>	<p>Anlægs- og driftsfasen: Nærmeste Natura 2000-område er nr. 253 Stensbæk Plantage og Heder, der ligger i en afstand af ca. 650 meter. Natura 2000-området består af både fuglebeskyttelsesområde F121 og habitatområde H262. Der ses ingen hydrologisk forbindelse mellem plan- og projektområdet og Natura 2000-området. På udpegningsgrundlaget for habitatområde H262 er en række naturtyper og ingen arter. Planerne vurderes ikke at kunne medføre en påvirkning af udpegningsgrundlaget for habitatområdet. På udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 121 er følgende arter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trane • Natravn • Stor hornugle • Rødrygget tornskade <p>Alle er ynglefugle i området. Natura 2000-området skal bidrage til at sikre og øge bestanden af arterne på nationalt niveau. Levestedernes samlede areal og tilstand skal være stabil eller i fremgang.</p>	<p><i>Skal undersøges</i></p>	<p>Der skal udarbejdes en Natura 2000-væsentlighedsvurdering. Væsentlighedsvurdering skal afgøre, om der skal udarbejdes en konsekvensvurdering. Det skal undersøges om projektet i anlægs- og driftsfasen kan have væsentlig negativ indflydelse på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Der skal redegøres for, hvorvidt ændringerne af skydetider, støjstyrke og støjdbredelse kan have en påvirkning på Natura 2000-området.</p>

	<p>Planområder afgrænses mod syd af Langeng Bæk. Langengbæk løber ud i Gelsåen, som nord for Haderslevvej er en del af Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde. Afstanden til Natura 2000-området er i fugleflugt ca. 3,5 km og i vandløbets forløb ca. 5 km.</p> <p>Der er hydrologisk forbindelse mellem plan- og projektområdet og Natura 2000-området.</p> <p>Grundet den fysiske afstand, og de arter på udpegningsgrundlaget, der knytter sig til Gelsåen, vurderes planerne ikke at kunne medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området.</p>		
Natur og vildtreservater	Der er ingen natur- og vildtreservater indenfor plan- og projektområdet.	<i>Ingen</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Grønt Danmarkskort og naturinteresser (Kommuneplan)	<p>Anlægs- og driftsfasen:</p> <p>Plan- og projektområdet er helt omfattet af økologisk forbindelse og potentiel økologisk forbindelse. Realisering af planforslagene vurderes ikke at være til hinder for fortsat økologisk spredning i området.</p>	<i>Skal undersøges</i>	Der skal redegøres for, hvordan projektet kan realiseres, uden at forringe eksisterende naturværdier i området.

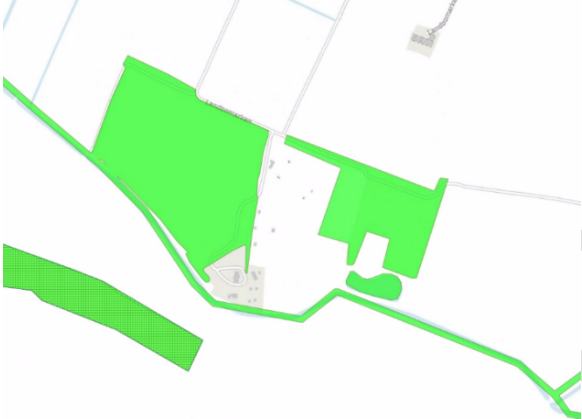

Kort viser økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser.

Plan- og projektområdet omfatter arealer, der er udpeget som naturområder i kommuneplanen.

Retningslinje 3.4.2 Naturområder, herunder de særligt værdifulde naturområder siger følgende:

Naturområder på land skal bevares og søges udvidet. Naturområderne skal sikres et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv. Hvis der helt undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, som forringer et naturområde, skal der stilles krav om udlægning af nye naturarealer, så naturværdierne samlet set bliver fastholdt eller forbedret. Dette gælder også for byggeri eller arealanvendelse, som finder sted uden for selve naturområdet, hvis det påvirker naturområdet. Naturområderne må ikke inddrages til anden

	<p>eller mere intensiv anvendelse, medmindre naturværdierne samlet bliver fastholdt eller forbedret.</p> <p>I de kommuner, hvor der er udarbejdet en naturkvalitetsplan, skal målsætningerne for de naturbeskyttede arealer danne grundlag for planlægning og sagsbehandling.</p> <p>Med henblik på at varetage de biologiske bevaringsinteresser i det åbne land må der ikke efter plan-, miljø- og anden relevant lovgivning meddeles tilladelser til aktiviteter, der kan påvirke naturområder i et omfang, som kan hindre opfyldelsen af de fastlagte naturkvalitetsmål.</p> <p><i>Kort viser naturområder udpeget i kommuneplanen.</i></p>		
Fredskov	Plan- og projektområdet omfatter ikke fredskovsarealer.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.

Havmiljø	Plan- og projektområdet ligger ikke i kystnærhedszonen eller indenfor strandbeskyttelseslinjen.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Lavbundsområder	Plan- og projektområdet rummer ingen lavbundsarealer.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Anden natur	Området rummer ikke anden natur end oplyst i de foregående afsnit.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Jord, Vand og Klima			
Jordarealer (f.eks. inddragelse af arealer)	Projektet inddrager et nyt areal, som tidligere har været tilplantet med nåletræer. Disse blev fældet før ansøgning om udvidelse af skydebanen blev indgivet til Haderslev Kommune. Arealet henligger i græs. Inddragelse af areal i denne størrelse vurderes at være af underordnet betydning, og vil ikke have en væsentlig miljøpåvirkning.	Ubetydelig	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Jordbund (f.eks. organisk stof, erosion, komprimering og arealbefæstelse) og jordforurening	Plan- og projektområdet er registreret som jordforurening V1 på grund af indbygning af lettere forurenede jord i de eksisterende jordvolde, som blev miljøgodkendt i 2014. Der påtænkes også indbygning af lettere forurenede jord i de nye jordvolde. Forholdet vil reguleres i den kommende miljøgodkendelse til projektet. Den eksisterende V1-registrering forbliver uændret.	Ubetydelig	Emnet vil reguleres af miljøgodkendelse til projekt (miljøbeskyttelseslovens § 33), som erstatter § 25-tilladelsen for de emner, som miljøgodkendelsen behandler.
	Driftsfasen:	Skal undersøges	

	Okker; Den sydligste del af arealet/den mest ånære del, har lav risiko for okkerudledning (klasse III).		Hvis der gennemføres dræning, udgrøftning eller anden aktivitet hvorved grundvandsstanden sænkes, skal det undersøges, om der er risiko for udledning af okker til vandløbet.
Skovrejsning	Plan- og projektområdet er neutralt i udpegningen.	<i>Ingen</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Overfladevand (fysik, kemi og biologi)	Driftsfasen: Langeng Bæk har "Godt økologisk potentiale" og God kemisk tilstand" som miljømål.	<i>Skal undersøges</i>	Det skal primært undersøges om indbygning af lettere forurenede jord kan forringe eller hindre opnåelse af miljømål. Der skal redegøres for, hvorvidt der sker ændring af afstrømningsforholdene, som kan kræve tilladelse efter vandløbslovens § 6.
Grundvand (fysik, kemi og biologi)	Projektet omfatter en støjvold, som primært opbygges af lettere forurenede jord i kategori 2. Den placeres i et område med drikkevandsinteresser og udenfor indvindingsopland til vandværk. Der er ikke mistanke om at projektet kan udgøre en risiko for grundvandet i området.	<i>Ubetydelig</i>	Der er tidligere givet miljøgodkendelse til støjvolde omkring skydeanlægget med indbygning af lettere forurenede jord. Der vil være lignende vilkår for indholdet af miljøfremmede stoffer i den kommende vold.
Vandområder (vandrammedirektiv)	Driftsfasen: Langeng Bæk har "Godt økologisk potentiale" og God kemisk tilstand" som miljømål.	<i>Skal undersøges</i>	Det skal primært undersøges om indbygning af lettere forurenede jord kan forringe eller hindre opnåelse af miljømål.
Vandforbrug og spildevand	Projektet omfatter ikke aktiviteter, der øger hverken vandforbrug eller spildevandsmængder betydeligt.	<i>Ingen</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Udledning af spildevand	Tiset Jagtcenter har allerede en tilladelse til nedsivning af spildevand fra velfærdsfaciliteter i det eksisterende klubhus. Kommende aktiviteter vurderes at kunne rummes indenfor samme tilladelse.	<i>Ingen</i>	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.

Klimapåvirkning, arten og omfanget af drivhusgasemissioner (direkte og indirekte)	Der vil i anlægsfasen være emissioner fra anlægsmaskiner og jordtransporter. Påvirkningen er midlertidig, og vurderes at være ubetydelig.	Ubetydelig	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Klimapåvirkning, her ændring af vindforhold	Nye jordvolde kan lokalt ændre vindforhold og skabe mindre områder med lokal turbulens, men da plan- og projektområdet ligger i landzone langt fra anden bebyggelse, vurderes påvirkningen at være ubetydelig.	Ubetydelig	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Klimatilpasning og miljøpåvirkning som følge af projektets sårbarhed over for klimaændringer (eks. Oversvømmelse, erosion)	En del af plan- og projektområdet - den del, der grænser ned mod bækken, er omfattet af udpegningen Oversvømmelse og erosion i kommuneplanen. Det bør ved anlæg sikres, at bygninger og andre anlæg følsomme overfor oversvømmelse, ikke ødelægges af kommende oversvømmelser. På baggrund af ovenstående vurderes påvirkningen ikke at være væsentlig.	Ubetydelig	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Materielle goder, kulturarv og landskab			
Påvirkning af udnyttelsen af menneskeskabte materielle goder (f.eks. virksomheder, infrastruktur/ tekniske anlæg, rekreative anlæg)	Projektet omfatter udvidelse af Tiset Jagtcenter, som er et rekreativt område, der kan benyttes til træning af jægere, hunde og skytter. Det vurderes, at der kan være en lille, dog ubetydelig positiv påvirkning.	Ubetydelig	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Påvirkning af udnyttelsen af naturskabte ressourcer (råstoffer, fiskeri, rekreativ benyttelse), herunder	De eksisterende jordvolde skal udvides og suppleres med yderligere volde. Det påtænkes, at jordvoldene skal etableres delvist af lettere forurenede jord, som dermed genanvendes fra anden lokalitet. Der vil derfor være et minimalt træk på "nye" naturskabte ressourcer.	Ubetydelig	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.

ressourceeffektivitet (§ 1, stk. 2)	Projektet vurderes derfor at have en lille positiv, men dog ubetydelig, påvirkning, idet projektet genanvender allerede udvundne, men nu lettere forurenede ressourcer.		
Affald	De eksisterende jordvolde skal udvides og suppleres med yderligere volde. Det påtænkes, at jordvoldene skal etableres delvist af lettere forurenede jord, som kan betegnes som affald. Projektet vurderes derfor at have en lille positiv, men dog ubetydelig, påvirkning, idet projektet modtager væsentligt mere affald end der genereres.	Ubetydelig	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Landskab (heraf visuel effekt)	Driftsfasen: Projektet omfatter etablering af yderligere voldanlæg med en højde på op til 17 meter over eksisterende terræn. Det skal undersøges om voldanlæggene kan have en væsentlig visuel påvirkning på landskabet.	Skal undersøges	Der skal udarbejdes visualiseringer af voldanlæggene, som kan danne grundlag for en vurdering af påvirkningen.
Landskabsudpegninger i kommuneplan	Driftsfasen: Plan- og projektområdet er beliggende i bevaringsværdigt landskab, "Tiset og Højrup". Retningslinje fra kommuneplan 2025-2037: <i>De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri og anlæg tillades, skal det ske ved, at placering, skala, orientering, farvevalg og arkitektur tilpasses det konkrete landskab. Hermed sikres, at landskabets karakter, herunder de geologiske, kulturhistoriske, oplevelsesmæssige værdier ikke forringes.</i>	Skal undersøges	Det skal undersøges om projektet, herunder voldanlæggene, kan have en væsentlig påvirkning på landskabsudpegningerne, og om projektet kan realiseres uden at stride mod retningslinjerne i kommuneplanen. Der skal indgå visualiseringer af projektet i undersøgelsen.

Ændringer i beplantning, terræn og arealanvendelse inden for bevaringsværdige landskaber skal så vidt muligt tilpasses landskabets karakter.

Større byggerier og anlæg uden for de bevaringsværdige landskaber må ikke forringe de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de bevaringsværdige landskaber.

Plan- og projektområdet er beliggende indenfor udpegningen større sammenhængende landskab.
Retningslinje fra kommuneplan 2025-2037:

De større sammenhængende landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, som slører de visuelle og landskabelige sammenhænge, påvirker landskabernes uforstyrrede karakter og som har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne.

Inden for de større sammenhængende landskaber tillades større byggerier og større tekniske anlæg kun, hvis de ved placering og udformning kan indpasses i landskabet, så de ovenstående hensyn varetages.

De bærende karaktertræk i landskabskarakterområdet er et meget afvekslende, primært naturpræget og uforstyrret landskab. Plantage, hede, ådal og eng samt enkelte marker opleves i afgrænsede lukkede landskabsrum i lille til middel skala.

Ifølge landskabsanalysen vurderes karakterstyrken god, tilstanden god, oplevelsesværdierne middel og sårbarheden høj.

	<p>Området er med sin uforstyrrethed og store variation i natur og landskabsrum særligt og meget sårbart over for ændringer i kraft af byggeri, terrænregulering og tekniske anlæg. Støj fra anlæg i større afstand af karakterområdet kan også have negativ indvirkning på oplevelsen af stilhed i de mindre, aflukkede landskabsrum.</p> <p>Projektet omfatter etablering af yderligere voldanlæg med en højde på op til 17 meter over eksisterende terræn.</p>		
Fredninger	<p>Nærmeste arealfredning er Enderupskov Aftægt, der ligger ca. 370 meter fra planområdet.</p> <p>Projektet vurderes ikke at kunne påvirke arealfredningen.</p>	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Fredede/bevaringsværdige bygninger og bygningsværker	Plan- og projektområdet omfatter ikke fredede eller bevaringsværdige bygninger.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Bygge- og beskyttelseslinjer	Plan- og projektområdet er ikke omfattet af bygge- og beskyttelseslinjer.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Kulturarv og arkæologi	Plan- og projektområdet er ikke omfattet af kulturhistoriske udpegninger.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Beskyttede sten- og jorddiger	Plan- og projektområdet omfatter ikke beskyttede sten- og jorddiger.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.
Kirker og deres omgivelser (offentlige anerkendte trossamfund)	Plan- og projektområdet påvirker ikke kirker eller deres omgivelser.	Ingen	Emnet behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensvurderingen.

Kumulative effekter			
<p>Indbyrdes forhold mellem nedenstående miljøfaktorer, samt med andre projekter i området (kumulativ effekt)</p>	<p>Driftsfasen: Den eksisterende skydebane består af tilsvarende elementer, som indgår i projektet. Særligt emnerne støj og visuel påvirkning er relevante at kigge på i kumulation med projektet. Der er ikke kendskab til andre projekter i området, der kan skabe risiko for kumulative effekter.</p>	<p><i>Skal undersøges</i></p>	<p>Emnet behandles i miljøkonsekvensvurderingen for hvad angår kumulation med det eksisterende skydebaneanlæg i driftsfasen.</p>

UDKAST